

Sångpostillan - Tjugofemte söndagen efter Trefaldighet

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-10-16
Senast uppdaterad 2011-03-14

Tjugofemte söndagen efter Trefaldighet

Den yttersta tiden

Tredje årgångens läsningar:

GT-text: Amos 4:12-13

Epistel: 1 Joh 2:28-3:3

Evangelium: Matteus 24:3-14

Psaltarpsalm: 39:5-8

Dagens bön:

Evige Gud,

du har givit din Son all makt i himlen och på jorden.

Bevara oss i din kärlek,

så att vi kan stå frimodiga vid hans ankomst.

Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.

Amen.

Tjugofemte söndagen efter Trefaldighet inträffar ytterst sällan. Enligt psalmboken heter den egentligen 24 söndagen efter Trefaldighet, men den byter nummer när den ersätts av söndagen efter Alla helgons dag. Denna söndag finns med i kyrkoåret de år då Påsken kommer tidigt. År 2008 inträffade Påskdagen 23 mars. Det tidigaste datum Påskdagen kan komma är 22 mars. Det skedde 1818. Nästa gång blir det år 2285.

Temat på denna söndag är den yttersta tiden. Det temat finns också i psalmen 362 - O Helge Ande, dig vi ber. När svåra tider kommer, behöver vi kontakt med Hjälparen. Lägg märke till att den helige Ande kallas i psalm 362 också för "O ädla ljus", vers 2, "O kärlekseld", vers 3, "O högsta tröst", vers 4. Psalmen är skriven av Martin Luther, Olaus Petri och Anders Frostensson. Vi bjuder här på två versioner av psalmen 362 - från både 1986 och 1937 års psalmböcker. Melodin är en medeltida "leismelodi", nedtecknad i Erfurt år 1524. (leis - beteckning på en medeltida andlig visa, som anses ha inspirerat den lutherska kyrkovisan. Ordet är en sammandragning av Kyrie eleison).

Predikans text: Matteus 24:3-14

När Jesus satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom, kom de fram och sade: "Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och för tidens slut?"

Jesus svarade: "Se upp så att ingen bedrar er. Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämman er. Sådant måste hända, men det är ännu inte slutet. Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det blir hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra.

Allt detta är början på födslovärkarna. Då skall man utlämna er till att plågas och dödas, och alla folk skall hata er för mitt namns. Då skall många komma på fall och ange varandra och hata varandra. Många falska profeter skall framträda och bedra många. Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kallna hos de flesta. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan skall slutet komma."

Vi läser psalm 362 vers 1
i 1986 års psalmbok:

O helge Ande, dig vi ber
att du oss tro och visshet ger

Psalm 135 vers 1
i 1937 års psalmbok:

Dig, helge Ande, bedja vi
att med din kraft du står oss bi

och hos oss förbliver i svåra tider,
mest när slutet närmar sig
och vi skall lämna livet.
O Gud, förbarma dig.

under prøvotider och svåra strider,
helst uti den yttersta
när det till änden lider.
O Gud, förbarma dig.

När Jesus satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom, kom de fram och sade: ”Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och förtidens slut?”

I verserna före berättas att Jesus har varit på tempelplatsen. Där har Jesus klagat över Jerusalem. Han säger, att han har velat församla dess barn som hönan sina kycklingar. Men de har visat bort hans kärlek. Du, Jerusalem, du dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig, ropar han ut med smärta. Lukas berättar att Jesus gråter (Lukas 19:41). Enligt Hosea 11:8 klagar Gud själv över att hans folk visat bort hans kärlek: Mitt hjärta är i uppror, all min medkänsla väcks. Kärleken kan ibland gå hemskt ont.

När Jesus kommer till Olivberget kommer också hans lärjungar dit. De sitter där tillsammans. Förmodligen beundrar lärjungarna den magnifika tempelbyggnaden. Herodes den store (37- 4 f Kr) var den siste som byggde på templet. Han byggde med stora monumental klippblock. Nu sitter lärjungarna nära Jesus och de ser tillsammans över Kidrondalen mot templet i all dess prakt.

Lärjungarna pekade med beundran i rösten på helgedomens byggnader. Jesus ser också samma fantastiska tempel. Men han säger något som chockar dem: Se på allt detta – sannerligen, här kommer inte att lämnas sten på sten, allt skall brytas ned.

Vi kan tänka oss att lärjungarna först sitter där tysta, alldeles förstummade. De tror ju precis som vi att allt skall bli bättre och utvecklingen gå framåt. ”Den ljusnande framtid är vår”. Men Jesus talar om att ”den mörknande framtid blir svår”. Allt skall brytas ned. Hela rasket skall rivas.

Efter en stund börjar de tala och ställer frågan: ”Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och förtidens slut?”

Medan vi väntar på Jesu svar, måste vi reflektera. Vad gör vi när det mörknar och framtidshoppet kraschar? Vad händer under prøvotider och svåra strider och när slutet närmar sig för oss?

Det kommer skakningar (Hebr 12:26-27), men det finns också ”parakleter”! En Parákletos (på latin advokat) är en som ställer sig vid vår sida och hjälper oss. Det är till den helige Ande, Hjälparen, vi riktar oss när vi sjunger vers 1: O helige Ande, dig vi ber att du oss tro och visshet ger och hos oss förbliver i svåra tider, mest när slutet närmar sig och vi skall lämna livet. O Gud, förbarma dig.

Vi sjunger vers 1.

Vi läser psalm 362 vers 2
i 1986 års psalmbok:

O ädla ljus, din klarhet ge,
att vi kan Jesus Kristus se
och i tro förbliver, ej honom sviker
som har kallat oss
och ger oss arvslott i sitt rike.
O Gud, förbarma dig.

Psalm 135 vers 2
i 1937 års psalmbok:

O ädla ljus, gör med ditt sken
vår tro på Jesus sann och ren,
och den själv uppliva att frukter giva.
Hjälp oss att i denna tro
till änden faste bliva.
O Gud, förbarma dig.

Jesus svarade: ”Se upp så att ingen bedrar er. Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämna er. Sådant måste hända, men det är ännu inte slutet. Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det blir hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra.

Jesus har talat om att det fina och berömda templet ska rivas ned.

De Babelstorn vi människor i vår duktighet har byggt upp och skryter med, ska rivas ned (1 Mos 11:1-9). Människors väldiga gärningar kraschar. Guds väldiga gärningar ger nytt liv (Apg 2:11).

Och så som det sker med Jerusalems tempel så ska de ske med den här världen. Den ska rivas ned och ta slut. Lärjungarna har ställt frågan när det ska hända och när Jesus kommer tillbaka. Jesus svarar inte direkt på den frågan. Han säger att det är mycket som ska hända innan dess. Han talar om bedragare, som ska kalla sig Messias som ska komma i hans namn.

Han talar om stridslarm och krigsrykten och hungersnöd och jordbävning.

Bo Giertz skriver i sin Matteuskommentar:

”Den nuvarande skapelsen har drabbats av en grundskada. Den är dömd att ge plats för något nytt. Vi lever i en fallen värld och mänskligheten är inte i stånd att lösa sina egna problem. Därför kommer framtiden inte att präglas av stigande humanitet, utan av krig, växande brutalitet, svält och förföljelser – tills Gud griper in och gör allting nytt. Det är vad man realistiskt skall räkna med.”

Jesus ger bara två förmaningar:

Se upp så att ingen bedrar er.

Se till att ni inte låter skrämman er.

Bedrägerier sker när vi inte vill se verkligheten med öppna ögon.

Skrämsel sker i mörkret.

Vi behöver hjälp av Hjälparen den helige Ande.

O ädla ljus, din klarhet ge att vi kan Jesus Kristus se (Psalm 362:2).

Den helige Ande kallas här ”o ädla ljus”. Den helige Ande älskar att tala om Jesus och ge klarhet så att vi kan Jesus se. Den helige Ande sänder ljus och sanning som kan leda oss igenom alla bedrägerier. Den helige Ande hjälper oss att se på ljuset Jesus ty Jesusljuset lyser i mörkret och mörkret har inte fått makt därmed (Joh 1:5).

Den helige Ande hjälper oss inte bara att se Jesusljuset utan också att bli kvar hos honom och inte svika honom. Jesus älskar att leda oss ur allt mörker och ge oss arvslott i sitt rike. Vi sjunger psalm 362 vers 2. O ädla ljus din klarhet ge att vi kan Jesus Kristus se och i tro förbliver, ej honom sviker som har kallat oss och ger oss arvslott i sitt rike. O Gud, förbarma dig.

Vi läser psalm 362 vers 3
i 1986 års psalmbok:

O kärlekseld, i hjärtat brinn,
allt hat, all ljumhet övervinn.
Kom och oss förvandla,
att vi tillsammans i försonlighet och frid
kan leva med varandra.
O Gud, förbarma dig.

Psalm 135 vers 3
i 1937 års psalmbok:

O kärlekseld, uppvärm vårt sinn,
allt hat, all ljumhet övervinn.
att vi leva lära som bröder käre
i försonlighet och frid
och Kristi sinne bäre.
O Gud, förbarma dig.

Allt detta är början på födslovärkarna. Då skall man utlämna er till att plågas och dödas, och alla folk skall hata er för mitt namns skull. Då skall många komma på fall och angevarandra och hata varandra. Många falska profeter skall framträda och bedra många. Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kalla hos de flesta. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad.

Det är fruktansvärda saker som ska hända under jordens sista tid. Jesus talar om tortyr, hat, intriger, misstänksamhet. Bedragare ska försöka lura oss. Vi får det allt svårare att leva tillsammans. Det blir så kallt mellan oss. Det händer när vi vänder ryggen åt kärlekens Gud och struntar i kärlekens bud. Kärleken kallnar och vi går där och huttrar och fryser och retar oss på varandra.

Men lägg märke till att Jesus säger: Allt detta är början på födslovärkarna.

Paulus talar om samma sak i Rom 8: 18-22.

Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår. Ty skapelsen väntar otåligt på att Guds söner skall uppenbaras. Allt skapat har lagts under tomhetens välde, inte av egen vilja utan på grund av honom som vållade det, men med hopp om att också skapelsen skall befrias ur sitt slaveri under förgängelsen och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas. Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovändor.

Skapelsen suckar och vändas.

Vi kan höra detta ropande och denna vända just nu.

Vi förstör luft och vatten.

Vi förorenar och fördärvar.

Granarna gråter och fåglarna slutar sjunga.

Vad är det som händer?
Ska miljöförstöringen få förstöra hela jorden?

Skapelsen delar förbannelsen med människan. Den delar lidandet med människan. Skapelsen har ju blivit lagd under förgängligheten, inte av egen vilja utan genom honom som lade den därunder. Gud har lagt skapelsen under tomhetens välde, som Paulus uttrycker det enligt Bibel 2000. Vilket träffande uttryck! Tomhetens välde. Det onda, det mot Gud upproriska är bara tomhet. Tomhet är en makt. Tomhet är tungt. Skapelsen kom under förgängligheten, under tomhetens välde då marken blev förbannad för människans skull.

Vad som nu sker med oss är inte bara viktigt för oss, säger Paulus. Hela Guds skapelse är engagerad i vad som händer med oss hans barn. Ty skapelsen väntar otåligt på att Guds söner skall uppenbaras. Det ska hända något med Guds barn! Skapelsen väntar med stor iver på det. Skapelsen ställer sig på tå, som somliga gör vid fotbollsmatcher, och kikar över planket för att se vad som händer därinnanför.

Lägg märke till att Paulus inte säger att denna tidens jobbigheter är betydelselösa. Det han säger är: Jag hävdar att den här tiden lidanden väger lätt i jämförelse med den härlighet som kommer att uppenbaras och bli vår.

Paulus ser framför sig två vågskålar. I den ena lägger han den här tidens lidanden. Det är allt det som är tungt att bära: lidanden sjukdomar, provningar av olika slag, förföljelser för Jesu skull. Allt det fångar mig. Jag blir så självupptagen, missmodig. Vi ser hur vågskålen sjunker allt djupare ner ju mer som läggs i den.

Men vad händer med den tomma vågskålen då? Den stiger uppåt. De lyftes upp mot himmelen. När Fadern ser den lägger han något i den. Paulus säger att det är den härlighet som kommer att uppenbaras och bli vår. Fader ger oss sin Son. Och då händer något märkligt med skålarna. Jesus-skålen, som väger tyngre, kommer ned till oss. Lidandesskålen lyftes upp till Fadern som får ta hand om allt det tunga.

Där människor ser all framtid i svart, där hjälper Jesus Guds folk att se något mer. Detta rop i skapelsen är inte en döendes sista rop. Suckandet är inte dödsrosslingar. Skapelsen ännu ropar som i födslovändor (Rom 8:22).

Suckandet är FÖDSLOVÄNDOR.

Något nytt skall födas fram. Efter hans löfte väntar vi på nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor. (2 Petr 3:13).

Men då Jesus uppenbarar sig i sin härlighet då skall världens födas på nytt. Och då skall något ske med Guds skapelse. Det finns hopp, säger Paulus, att också skapelsen skall befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet.

Också skapelsen skall bli frälst. Frälst till ett nytt liv i frihet. Nu ser skapelsen fram mot denna frihet. Precis som en barnaföderska ser fram mot förlossningen.

Men den som håller ut till slutet skall bli räddad, säger Jesus till sist i vår text. Vi har tillgång till en himmelsk kraft som hjälper oss att hålla ut. Det är den helige Ande. I psalm 362 vers 3 kallas han en kärlekseld. Anden tänder en moteld mot hatets och dödens och onskans krafter som härjar på vår jord. Anden hjälper oss till två ting:

1. Håll er brinnande i anden (Rom 12:11).
2. Håll huvudet kallt, var beredd att slita ont (2 Tim 4:5).

Vi tar emot den helige Andes eld i våra hjärtan. Den elden driver bort ljumheten. Den förvandlar oss till Guds avbilder så att vi blir de äkta och roliga original som Gud ämnat oss att bli (se 2 Kor 3:16-18).

När Anden gör hjärtat brinnande kommer kylskåpseffekten: Vi håller huvudet kallt. Vi blir klartänkta och går inte på alla dumheter som vill lura oss bort från Jesus.

O kärlekseld i hjärtat brinn, allt hat, all ljumhet övervinn. Kom och oss förvandla att vi tillsammans i försonlighet och frid kan leva med varandra. O Gud, förbarma dig.

Vi läser psalm 362 vers 4
i 1986 års psalmbok:

O högsta tröst i all vår nöd,
tag bort all fruktan, var vårt stöd.
Hjälp oss i vår svaghet att bedja, vaka,
nu och i den stund när vi
den bittra död skall smaka.

Psalm 135 vers 4
i 1937 års psalmbok:

O högsta tröst, i all vår nöd,
oss uppehåll i liv och död.
Låt oss ej försaka att bedja, vaka
och betänka, att en gång
vi döden måste smaka.

O Gud, förbarma dig.

O Gud, förbarma dig.

Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för allafolk. Sedan skall slutet komma. Innan slutet kommer skall evangelium bli predikat för alla folk. Alla folk skall ställas inför avgörandet. Men Jesus räknar tydligen inte med att kristendomen skall erövra världen. De flesta kommer att förkasta budskapet. (läs i Jesu liknelse om såningsmannen, Lukas 8:4-15, om hur man tar emot evangelium).

När man ser neråt fastnar man i de dunkla krafter som kommer nerifrån.

Men det finns en del som lärt sig att se uppåt.

Det är de som ber: O högsta tröst i all vår nöd, tag bort all fruktan, var vårt stöd.

I den djupaste nöden har de hittat den högsta trösten. De hittar den högsta trösten när de ser uppåt. Därifrån hör man rösten: Min kärlek har jag älskat dig, därför låter jag min nåd förbliva över dig. Ännu en gång skall jag upprätta dig så att du blir upprättad ... (Psalt 138:4).

De ber också: Hjälp oss i vår svaghet att bedja, vaka …
 De ber för sig själva om tro och uthållighet.
 De ställer sig bakom dem som sänds ut att förkunna budskapet om riket.
 De ber för präster, pastorer, missionärer, evangelister, lärare ….
 De ber för politiker och andra som har stort ansvar i samhället.
 De ber för människor omkring sig.
 De ber om den helige Ande skall ge dem högsta tröst i deras nöd.

De ber och de vakar. Jesus uppmanar oss ofta till vaksamhet. Det är lätt att nicka till i sitt andliga liv. Men man kan lätt få kramp av kravet att vaka. Hur ska jag orka? Tänk då på vad som står i Höga visan 5:2 Jag sover men mitt hjärta är vaket. I mitt hjärta bor Anden! Ännu om natten manar mig mitt innersta (Psalt 16:7). Han manar mig att även under sömnen åkalla Jesu namn.

Många i vår tid har lärt sig att be Jesusbönen: Herre Jesus Kristus, Guds son förbarma dig över mig. Man lever i den bönen, vilade i den bönen, kämpar i den bönen. Det är den bönen som slutar varje vers i psalm 362: O Gud, förbarma dig.

Det står i psalmboken under psalm 362 att melodin är en medeltida “leismelodi”, nedtecknad i Erfurt år 1524. (leis är en sammandragning av Kyrie eleison).

Men den som håller ut till slutet skall bli räddad, säger Jesus. Den som hjälper oss att hålla ut är den helige Ande. Anden är ett ädelt ljus, en kärlekseld, den högsta tröst.

Paulus berättar för oss att i vårt inre kärleksrum sitter Guds Ande och talar med vår ande. Vad talar de om? Jo, att vi för Jesu skull är Guds barn (se Rom 8:16). Och Johannes får oss att häpna: Se vilken kärlek Fadern har bevisat oss därmed att vi får kallas Guds barn (1 Joh 3:1). Låt oss nu sjunga in den närvaron i vårt innersta kärleksrum:

O högsta tröst, i all vår nöd, tag bort all fruktan, var vårt stöd. Hjälp oss i vår svaghet att bedja, vaka nu och i den stund när vi den bittra död skall smaka. O Gud, förbarma dig.

Du ordbrukare! Läs långsamt psalm 362 om och om igen …
 Vad får du i den för hjälp inför den yttersta tiden?

I bibelskolans skattkammare Kan du läsa nyfikenhetsvandringar 36, 37, 38 som handlar om Jesu återkomst och nyfikenhetsvandring 60 som hjälper oss att leva himmel på jorden redan nu.